

Sygn. akt VIII C 243/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 23 listopada 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: Sędzia Bartek Męcina

protokolant: sekr. sąd. Katarzyna Górniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 października 2023 roku w Ł.

sprawy z powództwa T. B.

przeciwko Towarzystwu (...) w W.

o zapłatę

zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.481,74 zł (cztery tysiące czterysta osiemdziesiąt jeden złotych siedemdziesiąt cztery grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 17 września 2022 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 1.317 zł (jeden tysiąc trzysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt VIII C 243/23

UZASADNIENIE

W dniu 16 stycznia 2023 roku powód T. B., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko Towarzystwu (...) w W. powództwo o zasądzenie kwoty 4.481,74 zł tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 września 2022 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu.

W uzasadnieniu pełnomocnik wskazał, że w dniu 30 września 2021 roku doszło do zdarzenia komunikacyjnego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki F. o nr rej. (...) stanowiący własność R. Ś.. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony

w zakresie OC u pozwanego. Po wypadku poszkodowany podjął starania mające na celu wynajęcie samochodu zastępczego, w wyniku których wynajął auto od powoda na okres od dnia 1 października do dnia 8 listopada 2021 roku za stawkę dobową 160 z brutto.

Z powyższego tytułu powód wystawił fakturę na kwotę 6.129,94 zł, którą pozwany uznał do kwoty 1.648,20 zł. Ubezpieczyciel zweryfikował stawkę najmu do poziomu 82,41 zł brutto oraz jego okres z 38 do 20 dni. W dalszej kolejności pełnomocnik wyjaśnił, że powód zgłosił szkodę w dniu 1 października 2021 roku prosząc jednocześnie o organizację pojazdu zastępczego dla poszkodowanego oraz o kontakt w tej sprawie, który jednak nie nastąpił. Dodał, że szkoda miała całkowity charakter, a pozwany wypłacił odszkodowanie w dacie

2 listopada 2021 roku. Wreszcie podniósł, że powód nabył wierzytelność wobec pozwanego w drodze umowy cesji.

(pozew k. 5-8v.)

W dniu 16 marca 2023 roku referendarz sądowy wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu.

Powyższy nakaz pozwany, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, zaskarżył sprzeciwem w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu. W uzasadnieniu

pełnomocnik nie kwestionując zdarzenia rodzącego odpowiedzialność pozwanego oraz uprawnienia poszkodowanego do skorzystania z pojazdu zastępczego, podniósł, że powód winien zwrócić się w sprawie wynajęcia pojazdu dla poszkodowanego do wypożyczalni współpracujących z pozwanym, nie zaś do pozwanego. Wyjaśnił, że z uwagi na zakres uszkodzeń, segment oraz rocznik uszkodzonego pojazdu, poszkodowany od samego początku wiedział, że szkoda ma całkowity charakter, wobec czego miał świadomość, że dla zaspokojenia własnych potrzeb komunikacyjnych konieczne będzie nabycie nowego pojazdu. Jednocześnie, uwzględniając wysoki koszt najmu, poszkodowany winien rozważyć zakup kolejnego auta jeszcze przed wypłatą odszkodowania, ze środków pozyskanych na rynku usług finansowych, aby zmniejszyć ten koszt. Wreszcie pełnomocnik wskazał, że poszkodowany przyczynił się do zwiększenia rozmiarów szkody poprzez nieskorzystanie z najmu zastępczego w firmach współpracujących z pozwanym, a oferujących pojazdy zastępcze znacznie taniej niż powód.

(nakaz zapłaty k. 30, sprzeciw k. 35-40v.)

W toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie.

(pismo procesowe k. 66-72v., protokół rozprawy k. 104-105)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 września 2021 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki F. o nr rej. (...), którego właścicielem był R. Ś.. Pojazd ten po szkodzie nie był jezdny.

Sprawca kolizji posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego ubezpieczyciela.

(zeznania świadka R. Ś. k. 89, okoliczności bezsporne)

W związku z uszkodzeniem auta R. Ś. w dniu 1 października 2021 roku zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego, na mocy której wynajął samochód marki K. (...). Cena najmu wyniosła 160 zł brutto. Umowa przewidywała brak kaucji oraz udziału własnego w szkodzie, powód naliczył natomiast opłatę w wysokości 50 zł brutto za wydanie auta poza godzinami pracy. Początkowo umowa została zawarta na okres do dnia 2 października 2021 roku, powód dopuszczał bowiem możliwość, że ubezpieczyciel sprawcy zaproponuje poszkodowanemu podmianę pojazdu. W oświadczeniu do umowy najmu R. Ś. podał m.in., że nie ma zamiaru naprawiania/zbywania pojazdu na wypadek kwestionowania odpowiedzialności lub zakresu szkody przez ubezpieczyciela, że ubezpieczyciel nie kontaktował się z nim w sprawie zorganizowania wynajmu auta zastępczego.

Jednocześnie osoby, o których mowa, zawarły umowę cesji wierzytelności, w treści której cedent oświadczył, że przysługuje mu wierzytelność pieniężna z tytułu odszkodowania za wynajęcie pojazdu zastępczego w stosunku do wszystkich osób i podmiotów odpowiedzialnych za szkodę w pojeździe marki F. o nr rej. (...). Przedmiotową wierzytelność cedent przelał na rzecz powoda.

W dacie rozpoczęcia najmu powód zgłosił szkodę pozwanemu, którego poinformował ponadto, że ma zamiar wynająć pojazd zastępczy. Wskazał, że jeśli ubezpieczyciel ma zamiar podstawić pojazd zastępczy to prosi o kontakt pod podany numer telefonu lub przez formularz zgłoszeniowy. Finalnie zastrzegł, że jeśli ubezpieczyciel nie zorganizuje auta zastępczego w ciągu 24 godzin, będzie realizować wynajem na zasadach rynkowych do zakończenia procesu likwidacji szkody. Kontakt takiego pozwany nie podjął. Pozwany nie przesłał również poszkodowanemu jakiegokolwiek informacji na temat najmu samochodu zastępczego, oferty najmu, warunków lub też regulaminu wypożyczalni.

Następnego dnia powód zawarł z poszkodowanym drugą umowę najmu, na takich samych warunkach co pierwotna.

(zeznania świadka R. Ś. k. 89, wydruk wiadomości email k. 17, zgłoszenie szkody wraz z informacją k. 18-19, umowa najmu k. 25, k. 26, umowa cesji k. 27, oświadczenie k. 28, okoliczności bezsporne)

W dacie 4 października 2021 roku pozwany potwierdził na piśmie otrzymanie zawiadomienia o szkodzie oraz podał informacje na temat wynajmu samochodu zastępczego, w tym wskazał, że w razie wynajęcia pojazdu zastępczego we własnym zakresie koszt wynajmu zostanie uznany do wysokości stawki obowiązującej u jego partnera, tj. 67 zł netto. Pismo to zostało zaadresowane do R. Ś. na adres: Ł., ul. (...), który nie jest adresem zarówno powoda (ul. (...) lok. 27), jak i poszkodowanego (ul. (...)), a wyłącznie adresem wskazanym w zgłoszeniu szkody, jako miejsce postoju pojazdu F. (k. 18).

W toku postępowania likwidacyjnego pozwany ustalił, że koszt naprawy samochodu F. przekracza jego wartość, wobec czego zakwalifikował szkodę jako całkowitą, czego dał wyraz w piśmie z dnia 13 października 2021 roku. W jego treści, nawiązując do roszczeń zgłoszonych w związku ze szkodą w pojeździe, wskazał ponadto, że obecnie prowadzone są czynności mające na celu ustalenie odpowiedzialności. Zastrzegł również, że podana informacja o sposobie ustalenia szkody w pojeździe nie przesądza o odpowiedzialności Towarzystwa za szkodę, ani o wysokości odszkodowania.

Odszkodowanie za szkodę na pojeździe marki F. pozwany wypłacił w dniu 2 listopada 2021 roku. W dniu 8 listopada 2021 roku poszkodowany zdał auto zastępcze.

W dacie 15 listopada 2021 roku R. Ś. nabył nowy pojazd za kwotę 22.000 zł. Zakup ten sfinansował m.in. z odszkodowania wypłaconego przez ubezpieczyciela oraz sprzedaży pozostałości uszkodzonego pojazdu. Pozostałą część ceny zakupu pokrył z oszczędności. Jednocześnie wypłacone przez pozwanego odszkodowanie było potrzebne do zakupu nowego pojazdu.

(zeznania świadka R. Ś. k. 89, pismo k. 20, k. 44-44v., k. 45-45v.)

W harmonogramie szkody powód wskazał następujące czynności: powstanie szkody (30.09), zgłoszenie szkody, rozpoczęcie PZ (01.10), pismo 7 dni (4.10), TU przesyła wycenę szkody całkowitej (13.10), TU wypłaca odszkodowanie – kwotę bezsporną (29.10), odszkodowanie (2.11), zakończenie PZ (8.11).

(harmonogram k. 16, pismo k. 44-44v.,)

W dacie 17 sierpnia 2022 roku powód wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 6.129,94 zł brutto, tytułem wynajmu samochodu zastępczego za okres 38 dni oraz za obsługę poza godzinami pracy (50 zł brutto), z terminem płatności do dnia 31 sierpnia 2022 roku.

W wiadomości email z następnego dnia powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty wynikającej z w/w dokumentu księgowego.

Decyzją z dnia 19 sierpnia 2022 roku pozwany poinformował o przyznaniu odszkodowania z tytułu najmu w wysokości 1.648,20 zł. Wyjaśnił, że zaakceptował okres najmu wynoszący 20 dni, tj. od dnia jego rozpoczęcia do dnia przekazania informacji

o szkodzie całkowitej (13.10.2021) plus 7 dni na zakup innego pojazdu. W odniesieniu do stawki dobowej wskazał, że proponował poszkodowanemu możliwość bezgotówkowego najmu pojazdu zastępczego w wypożyczalniach współpracujących z (...) po stawce 67 zł netto za dobę.

(decyzja k. 15-15v., wydruk wiadomości email k. 21, wezwanie do zapłaty k. 23, faktura k. 24, okoliczności bezsporne)

Do dnia wyrokowania pozwany nie zapłacił powodowi kwoty dochodzonej pozwem.

(okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron. Za podstawę ustaleń faktycznych Sąd przyjął ponadto zeznania świadka. Depozycje te były logiczne i spójne, korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym, ponadto ich wiarygodność nie została podważona przez stronę pozwaną. Wobec powyższego Sąd przyjął, iż odpowiadają one prawdzie i mogą stanowić w pełni podstawę czynionych w sprawie ustaleń faktycznych. Na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. pominął wniosek wskazany w pkt 5b sprzeciwu od nakazu zapłaty. O czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia, poszkodowany w zdarzeniu drogowym nie ma obowiązku kredytowania zakupu nowego samochodu w miejsce uszkodzonego, wobec czego wnioskowany przez pozwanego dowód z opinii biegłego z zakresu finansów i bankowości zmierzał do wykazania faktu nieprzydatnego dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie znajdują zastosowanie zasady odpowiedzialności samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody statutowane w przepisie art. 436 k.c., oraz – w związku z objęciem odpowiedzialności posiadacza pojazdu obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej – przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. W kwestii zakresu szkody i odszkodowania obowiązują reguły wyrażone w przepisach ogólnych księgi III Kodeksu cywilnego, tj. przepisy art. 361 § 2 k.c. oraz art. 363 k.c. Zastosowanie w przedmiotowej sprawie znajdują także przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące ubezpieczeń majątkowych.

W myśl przepisu art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zaś zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczyciel odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody – odpowiada za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wysokość odszkodowania winna odpowiadać rzeczywistym, uzasadnionym kosztom usunięcia skutków wypadku, ograniczona jest jedynie kwotą określoną w umowie ubezpieczenia (art. 824 § 1 k.c., art. 36 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych). Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych). Zakład ubezpieczeń w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej wynikającej z umowy ubezpieczenia przejmuje obowiązki sprawcy wypadku. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń nie może wykraczać poza granice odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, ale również nie może być mniejsza niż wynika na skutek ruchu pojazdu mechanicznego szkoda. Poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń (art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, art. 822 § 4 k.c.).

W przedmiotowej sprawie bezspornym między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia komunikacyjnego z dnia 30 września 2021 roku, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki F.. Do zdarzenia doszło z winy osoby ubezpieczonej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym Towarzystwie (...). Przedmiotem sporu nie była zatem zasada odpowiedzialności pozwanego za przedmiotową szkodę.

Pozwany nie kwestionował także uprawnienia poszkodowanego do wynajęcia pojazdu zastępczego. Oś sporu w niniejszej sprawie stanowiła stawka dobową za najem oraz jego okres, a także zasadność naliczenia opłaty za wydanie samochodu poza godzinami pracy powodowej firmy.

Odnosząc się do zarzutów pozwanego godzi się przypomnieć, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Jednakże, jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały 7 sędziów z dnia 17 listopada 2011 roku (III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28), nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane. Istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie

i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 k.c., art. 362 k.c. i art. 826 § 1 k.c.). Na ubezpieczycielu ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych

i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji gwarancyjnej ubezpieczyciela. W tożsamy sposób wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia

15 lutego 2019 roku (III CZP 84/18, OSNC 2020/1/6), akcentując, że w ramach tego obowiązku powinnością poszkodowanego, jako wierzyciela, jest lojalne postępowanie na etapie likwidacji szkody przez ograniczanie zakresu świadczenia odszkodowawczego ubezpieczyciela, a nie zbędne powiększanie wysokości szkody. Brak podjęcia takich działań mimo, że leżały w zakresie możliwości poszkodowanego, nie może zwiększać odszkodowania należnego od ubezpieczyciela zobowiązanego do naprawienia szkody. W tym zakresie należy proporcjonalnie wyważyć interesy poszkodowanego i ubezpieczyciela kierując się standardem rozsądnie myślącej osoby, która określone zachowanie uznałaby za celowe, konieczne i racjonalne ekonomicznie. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 roku (III CZP 20/17, OSNC 2018/6/56), wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy przypomnienia wymaga, że wraz ze zgłoszeniem szkody powód powiadomił pozwanego o zamiarze rozpoczęcia najmu pojazdu zastępczego, wskazał, że w przypadku, gdy ubezpieczyciel ma zamiar zaoferować poszkodowanemu pojazd zastępczy prosi o kontakt w tej sprawie, finalnie podniósł, że jeśli pozwany nie zorganizuje najmu w ciągu 24 godzin, będzie kontynuować wynajem wg zasad rynkowych do zakończenia procesu likwidacji szkody. Pozwany takiego kontaktu nie podjął i poprzestał wyłącznie na podaniu ogólnej informacji na temat najmu, która w istocie sprowadzała się do podania akceptowalnej stawki najmu, którą zawarł w treści pisma z dnia 4 października 2021 roku. Pismo to nie zostało jednak doręczone ani powodowi, ani poszkodowanemu, albowiem pozwany przesłał je na błędny adres, nie będący ani adresem prowadzenia działalności przez powoda, ani adresem zamieszkania poszkodowanego, a jedynie adresem, pod którym przechowywany był uszkodzony pojazd na potrzeby oględzin. Żadnej informacji na temat najmu poszkodowany nie otrzymał również na pocztę email, co wprost wynika z jego relacji. W konsekwencji nie sposób uznać, aby pozwany we właściwy sposób poinformował poszkodowanego o oferowanych przez niego warunkach najmu, w tym taki, który umożliwiałby mu porównanie oferty z warunkami powoda. Powtórzenia wymaga, że powód nie tylko zwrócił się do pozwanego o zorganizowanie samochodu zastępczego, ale również poinformował, że sam taki wynajem na rzecz poszkodowanego zamierza rozpocząć. Jak wyjaśnił zaś Sąd Okręgowy w Łodzi (wyrok z dnia 19 lipca 2019 roku, XIII Ga 1648/18, L.), w sytuacji, w której ubezpieczyciel powziął wiadomość o tym, że poszkodowany jest już najemcą auta zastępczego, jego powinnością jest przedstawienie poszkodowanemu informacji odnośnie zasad najmu pozwalających na porównanie chociażby w minimalnym stopniu warunków korzystania z auta zastępczego u obu podmiotów, aby poszkodowany mógł je porównać i racjonalnie ocenić zasadność dalszego korzystania z auta zastępczego

u dotychczasowego wynajmującego ewentualnie podjąć decyzję o zmianie tego podmiotu. Zaniechanie tych powinności ubezpieczyciela nie może obciążać negatywnymi skutkami podmiotu poszkodowanego. Sąd ma oczywiście świadomość, że pozwane Towarzystwo (...) nie prowadzi działalności w zakresie wynajmowania pojazdów zastępczych i trudno oczekiwać od niego, aby przedstawiało ono poszkodowanemu oferty najmu

w rozumieniu Kodeksu cywilnego. Niemniej jednak profesjonalny charakter prowadzonej przez pozwanego działalności ubezpieczeniowej oraz fakt, że proponuje on zorganizowanie auta zastępczego przemawia za uznaniem, że propozycja taka winna zostać sformułowana

w taki sposób, aby pozwalała osobom poszkodowanym zorientowanie się co do konkretnych warunków najmu. Poszkodowany nie ma bowiem obowiązku korzystania z propozycji ubezpieczyciela sprawy szkody i może wynająć pojazd na własną rękę. Oczywiście od poszkodowanego należy oczekiwać, że w ramach ustawowego obowiązku współpracy

z dłużnikiem (ubezpieczycielem) dokonany przez niego wybór będzie rozważny, ekonomicznie uzasadniony, aby jednak poszkodowany mógł takiego rozważnego wyboru dokonać musi mieć on realną możliwość porównania oferty ubezpieczyciela z innymi, mającymi charakter rynkowy, nie zaś z hipotetyczną ofertą, co do której pozwany wskazał, że przewiduje takie a nie inne warunki. Tymczasem „propozycja” pozwanego, abstrahując od samego faktu jej niedoręczenia powodowi/poszkodowanemu, takiej możliwości nie dawała. W niniejszej sprawie R. Ś. został zatem pozbawiony prawa do weryfikacji przyjętej od powoda oferty pod kątem jej atrakcyjności w zakresie stawki dobowej za najem. Truizmem jest przy tym stwierdzenie, że wysokość stawki dobowej stanowi wyłącznie jedno z kryteriów, jakim kieruje się poszkodowany wynajmując auto zastępcze. Bardzo często istotniejsza jest nie tyle „gola” stawka dobową za najem, ale warunki najmu odnoszące się do limitu km, kaucji, udziału własnego w szkodzie itp. Doświadczenie życiowe pokazuje, że to przede wszystkim te warunki oraz ich nieodpłatny/odpłatny charakter determinują wybór osoby poszkodowanej. Wprawdzie należy dopuścić możliwość, że pozwany za niższą stawkę mógł zaproponować najem na tożsamy, bądź nawet lepszych warunkach, niż te, które przedstawił powód i wówczas kontynuowanie najmu po wyższej cenie nie znajdowałoby ekonomicznego uzasadnienia, rzecz jednak w tym, że pozwany nawet nie starał się wykazać, że tego typu sytuacja miała miejsce na gruncie niniejszej sprawy. Jednocześnie w sprawie widoczny jest wyraźny dysonans w postawie pozwanego, który z jednej strony zarzuca powodowi/poszkodowanemu, że nie podjął jakiegokolwiek próby kontaktu z wypożyczalnią (choć osoby te żadnych namiarów na wypożyczalnię współpracującą z pozwanym nie otrzymały), z drugiej zaś strony mając realną możliwość zainicjowania kontaktu w sprawie podmiiany pojazdu nie podejmuje żadnych kroków w tym przedmiocie. Takie zachowanie uznać należy nie tylko za nieprofesjonalne, ale przede wszystkim za niełojalne wobec poszkodowanej. Finalnie odwołując się do stanowiska Sądu Okręgowego w Łodzi wyrażonego w wyroku z dnia 29 kwietnia 2019 roku (XIII Ga 1307/18, L.) wskazać należy, że w sytuacji, w której poszkodowany najmuje pojazd zastępczy na wolnym rynku i najem ten jest udokumentowany, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar dowodu, że taka stawka jest nierynkowa i zawyżona (tak również SO w Łodzi w wyroku z dnia 22 lipca 2019 roku, XIII Ga 1543/18, L.). W tożsamy sposób wypowiedział się Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z dnia 5 lipca 2017 roku (III Ca 752/17, L.) akcentując, że „obowiązkiem pozwanego, który zakwestionował wysokość szkody jest udowodnienie, że wysokość szkody wynikająca z dowodów zaofiarowanych przez powoda jest zawyżona,

a stawka najmu określona w umowie w istotny sposób odbiega od stawek stosowanych na rynku. Udowodnieniu podlegają fakty, a nie ich brak. To nie powód winien udowodniać, że stawka najmu samochodu zastępczego nie jest zawyżona, lecz pozwany powinien dowodzić, że jest możliwe tańsze wynajęcie samochodu zastępczego takiego typu jak określony

w umowie najmu. Inaczej niż w przypadku odszkodowania związanego z uszkodzeniem pojazdu mającego umożliwić jego przywrócenie do stanu sprzed szkody, odszkodowanie za wynajem pojazdu zastępczego jest należne tylko wówczas, gdy poszkodowany rzeczywiście takie koszty poniósł. A skoro tak, to powinien udowodnić ich rzeczywistą (faktycznie poniesioną) wysokość. Udowodnienie tego jest możliwe np. w oparciu o dokumenty (umowy, rachunki, faktury) i nie jest konieczne zasięganie opinii biegłego w tej kwestii. Dopiero gdy pomiędzy stronami procesu wywiąże się spór co do relacji poniesionych kosztów do kosztów rynkowych może być potrzebne zasięgnięcie opinii biegłego. Wówczas – zgodnie z art. 6 k.c. – ciężar dowodu spoczywa na stronie, która chce dowieść, że koszty poniesione przez poszkodowanego zostały zawyżone, zatem na pozwanym”. W realiach niniejszej sprawy to pozwany zaniedbał swoich obowiązków procesowych, a w konsekwencji to dla niego powstały negatywne skutki procesowe. Skoro nie udowodnił, że stawka wynajmu samochodu zastępczego, umówiona pomiędzy powodem a poszkodowanym jest zawyżona, to uprawnione jest uwzględnienie tej stawki.

W ocenie Sądu powód był także uprawniony do naliczenia opłaty za obsługę

poza godzinami pracy. Wszak potrzeba wynajęcia auta zastępczego powstała wskutek zdarzenia drogowego, którego poszkodowany nie był w stanie przewidzieć. Skoro zaś był on zmuszony wynająć auto zastępcze w godzinach, w których prowadzona przez powoda wypożyczalnia jest zamknięta (z informacji na stronie internetowej wynika, że godziny pracy powoda to 9:00-16:00, tymczasem wydanie pojazdu miało miejsce po godzinie 17-ej), to koszty z tym związane wchodzą w zakres poniesionej przez niego szkody.

O czym była mowa pozwany kwestionował również okres najmu. Rozważania w tym zakresie rozpocząć należy od przypomnienia, że zakres obowiązku odszkodowawczego obejmuje co do zasady poniesione koszty najmu pojazdu zastępczego tego samego typu co uszkodzony, za czas niezbędny do naprawy albo zakupu nowego pojazdu, na co zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w uchwale siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011 roku (III CZP 5/11, OSNC 2020/3/28). Stanowisko to zostało podtrzymane także w późniejszych uchwałach. Jako przykład można przytoczyć uchwałę z dnia z dnia 22 listopada 2012 roku (III CZP 76/13, OSNC 2014/9/85), na gruncie której wyrażono pogląd, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego, jeżeli odszkodowanie ustalone zostało w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością pojazdu mechanicznego sprzed zdarzenia powodującego szkodę, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym, którego naprawa okazała się niemożliwa lub nieopłacalna. W ocenie Sądu nie sposób podzielić przy tym zapatrywania pozwanego, że poszkodowany winien rozpocząć naprawę uszkodzonego pojazdu, czy też nabyć nowy samochód przed otrzymaniem od ubezpieczyciela informacji o przyjęciu odpowiedzialności za szkody, czy też wypłatą świadczenia. Powyższe wymagałoby bowiem angażowania przez poszkodowanego własnych środków pieniężnych bez gwarancji, że wydatek taki zostanie w przyszłości zrefundowany w całości przez ubezpieczyciela. Jak wyjaśnił Sąd Okręgowy w Łodzi w wyroku z dnia 24 marca 2017 roku (XII Ga 811/16, L.), „zasadniczo uprawnienie do korzystania z pojazdu zastępczego przysługuje poszkodowanemu od pierwszego dnia wystąpienia szkody i trwa do czasu zakończenia naprawy lub wypłaty odszkodowania. Podkreślić należy, że do momentu podjęcia przez ubezpieczyciela decyzji o sposobie likwidacji szkody i wypłaty odszkodowania, poszkodowany nie ma obowiązku podejmowania kategoriycznych decyzji co do losów uszkodzonego pojazdu jak i „kredytowania” z własnych środków pieniężnych kosztów ewentualnej naprawy, czy też zakupu nowego samochodu” (tak również SO w Łodzi w wyroku z dnia 24 marca 2017 roku, XIII Ga 980/16, L.). W realiach rozpoznawanej sprawy poszkodowany nie dysponował dostatecznymi środkami na nabycie nowego pojazdu, co wprost wynika ze złożonego przez niego oświadczenia (k. 28) oraz złożonych zeznań. Jednocześnie w sprawie niesporne jest, że pozwany wypłacił odszkodowanie dopiero w dniu 2 listopada 2021 roku, a więc po ponad miesiącu od daty zgłoszenia szkody. Wcześniej pozwany wprawdzie informował o zakwalifikowaniu szkody, jako całkowitej, to jednocześnie akcentował, że przesłana wycena nie przesądza o odpowiedzialności za szkodę oraz o wysokości odszkodowania. Poszkodowany w istocie nie dysponował więc jakąkolwiek wiedzą na temat tego, jaka kwota ostatecznie zostanie mu wypłacona, która to wiedza niewątpliwie miała duży wpływ na jego decyzję o nabyciu nowego pojazdu. Zwrócić należy ponadto uwagę, że także w tym przypadku pozwany zdaje się stosować podwójne standardy. Z jednej strony oczekuje bowiem od poszkodowanego, aby jak najszybciej wdrożył działania mające na celu nabycie nowego pojazdu, z drugiej zaś sam zdaje się prowadzić postępowanie likwidacyjne w sposób opieszale. Wszak z zebranego materiału dowodowego, w tym zaoferowanego przez pozwanego nie wynika, aby zachodziły jakiegokolwiek przeszkody w ustaleniu odpowiedzialności ubezpieczyciela za zaistniałą szkodę wcześniej, chociażby w dacie sporządzania pisma z k. 44-44v. Nie sposób zatem stawiać poszkodowanemu oraz powodowi zarzutu, że bezpodstawnie wydłużyli okres najmu. Reasumując tę część rozważań, jak również przyjmując powszechnie stosowany 7-dniowy okres na zagospodarowanie pozostałości, który zresztą przyjął sam pozwany w decyzji z dnia 19 sierpnia 2022 roku (k. 15-15v.), Sąd uznał, że najem pojazdu zastępczego do dnia 8 listopada 2022 roku był celowy i ekonomicznie uzasadniony.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.481,74 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 września 2022 roku do dnia zapłaty.

Podstawę żądania odsetkowego powoda stanowi przepis art. 481 § 1 k.c. w myśl którego, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie. W niniejszej sprawie termin wymagalności świadczenia wynikał z wystawionej przez powoda faktury, przy czym powód żądał odsetek od daty późniejszej.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.317 zł obejmującą: opłatę sądową od pozwu – 400 zł, wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w stawce minimalnej – 900 zł oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł.

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.